

Brusel 31. července 2024
(OR. en)

12626/24

Interinstitucionální spis:
2024/0202(NLE)

UD 158
EEE 40

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	30. července 2024
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2024) 343 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, pokud jde o změnu protokolu 4 o pravidlech původu k uvedené dohodě týkající se permeability mezi Regionální úmluvou o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu a přechodnými pravidly původu

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2024) 343 final.

Příloha: COM(2024) 343 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.7.2024
COM(2024) 343 final

2024/0202 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, pokud jde o změnu protokolu 4 o pravidlech původu k uvedené dohodě týkající se permeability mezi Regionální úmluvou o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu a přechodnými pravidly původu

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie ve smíšeném výboru Dohody o EHP v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí o změně protokolu 4 k Dohodě o EHP.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Dohoda o Evropském hospodářském prostoru (Dohoda o EHP)

Cílem Dohody o EHP¹ je podpořit trvalé a vyvážené posilování obchodních a hospodářských vztahů mezi smluvními stranami za rovných podmínek hospodářské soutěže a dodržování těchto pravidel za účelem vytvoření jednotného Evropského hospodářského prostoru (dále jen „EHP“). Dohoda vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994.

2.2. Smíšený výbor

Smíšený výbor zřízený v souladu s článkem 92 Dohody o EHP může rozhodnout o změnách protokolu 4 o pravidlech původu. Smíšený výbor se skládá ze zástupců stran EHP. Smíšený výbor vypracovává svá rozhodnutí a doporučení na základě dohody mezi Evropskou unií na jedné straně a státy ESVO vystupujícími jako jeden celek na straně druhé.

2.3. Zamýšlený akt smíšeného výboru

Smíšený výbor má na svém příštím zasedání nebo formou výměny dopisů přijmout rozhodnutí o změně protokolu 4 o pravidlech původu (dále jen „zamýšlený akt“).

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Na prvním technickém jednání o přechodných pravidlech původu, které se konalo dne 5. února 2020 v Bruselu, se většina smluvních stran Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu (dále jen „úmluva“)² dohodla na tom, že do přijetí revidovaných pravidel úmluvy budou na přechodném dvoustranném základě provádět souběžně s pravidly úmluvy revidovaná pravidla úmluvy (dále jen „přechodná pravidla původu“³).

Od 1. září 2021 vstoupila v platnost síť dvoustranných protokolů o pravidlech původu mezi smluvními stranami úmluvy, na jejichž základě jsou přechodná pravidla použitelná i v rámci Dohody o EHP.

Cílem přechodných pravidel původu je zavést volnější pravidla, aby se usnadnila kvalifikace preferenčního statusu původu zboží. Vzhledem k tomu, že přechodná pravidla původu jsou obecně volnější než pravidla úmluvy, mohlo by být zboží, které splňuje pravidla úmluvy, rovněž považováno za původní podle přechodných pravidel původu, s výjimkou některých zemědělských produktů zařazených do kapitol 2, 4 až 15, 16 (kromě zpracovaných produktů rybolovu) a 17 až 24 harmonizovaného systému, neboť pro tyto produkty jsou přechodná pravidla původu odlišná nebo přísnější než pravidla úmluvy.

¹ Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

² Úř. věst. L 54, 26.2.2013, s. 4.

³ Úř. věst. L 246, 22.9.2022, s. 133.

Přechodná pravidla původu jsou použitelná souběžně s pravidly původu úmluvy, čímž se vytvářejí dvě odlišné zóny kumulace.

Přechodná pravidla předpokládají permeabilitu mezi oběma soubory pravidel původu tím, že umožňují vystavení retroaktivního dokladu o původu na základě dokladu vystaveného podle pravidel úmluvy za předpokladu, že je splněna podmínka, že předmětné produkty splňují požadavky obou souborů pravidel.

Stávající ustanovení přechodných pravidel týkající se permeability mezi oběma soubory pravidel původu (čl. 21 odst. 1 písm. d) dodatku A k protokolu o pravidlech původu) vedlo ke složitému celnímu režimu, který hospodářským subjektům brání plně využívat výhod uplatňování přechodných pravidel souběžně s úmluvou.

Strany se dohodly, že budou přechodná pravidla uplatňovat předem, aby přizpůsobily obchodní toky a celní postupy nadcházejícímu vstupu v platnost změny úmluvy (na níž jsou přechodná pravidla založena). Je proto vhodné usnadnit uplatňování permeability po zbývající dobu použitelnosti přechodných pravidel až do vstupu změny úmluvy v platnost.

Článek 8 dodatku A k protokolu 4 by proto měl být změněn tak, aby usnadňoval uplatňování stávající permeability mezi úmluvou a přechodnými pravidly původu.

Postoj, který má EU zaujmout ve smíšeném výboru, by měla stanovit Rada.

Navrhovaná změna je technické povahy a týká se aktuálně platných přechodných pravidel původu mezi stranami a nemá dopad na podstatu protokolu o pravidlech původu. Není proto nutné provést posouzení dopadů.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) stanoví přijetí rozhodnutí, jimiž se stanoví *„postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“*.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se dotýčný orgán řídí. Rovněž zahrnuje nástroje, jež podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou (...) rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“⁴.

4.1.2. Použití na stávající případ

Smíšený výbor je orgán zřízený dohodou, konkrétně Dohodou o EHP.

Akt, který má smíšený výbor přijmout, představuje akt s právními účinky.

Zamýšlený akt bude závazný podle mezinárodního práva v souladu s čl. 103 odst. 1 Dohody o EHP.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec Dohody o EHP.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je proto čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se zaujímá postoj jménem Unie. Má-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté na základě čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základě, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Použití na stávající případ

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají společné obchodní politiky.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je proto čl. 207 odst. 4 první pododstavec Smlouvy o fungování EU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

5. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Zjednodušení týkající se permeability mezi pravidly úmluvy a přechodnými pravidly původu nemá žádný měřitelný dopad na rozpočet EU, neboť jeho působnost se týká zejména usnadnění obchodu a konsolidace moderních postupů celních orgánů. Zjednodušení se zaměřuje na oblasti, které zůstávají v pravomoci příslušných orgánů, aniž by mělo dopad na podstatu pravidel, na jejichž základě zboží získává preferenční status původu, a usnadňuje uplatňování stávající zásady permeability.

6. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Vzhledem k tomu, že aktem smíšeného výboru bude změněn protokol 4 k dohodě, je vhodné jej po přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, pokud jde o změnu protokolu 4 o pravidlech původu k uvedené dohodě týkající se permeability mezi Regionální úmluvou o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu a přechodnými pravidly původu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda o EHP (dále jen „dohoda“) byla uzavřena Unií rozhodnutím Rady a Komise 94/1/ESUO, ES¹ a vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994.
- (2) Součástí dohody je protokol 4 o pravidlech původu. V souladu s článkem 98 dohody může smíšený výbor zřízený článkem 92 dohody (dále jen „smíšený výbor“) rozhodnout o změnách ustanovení uvedeného protokolu.
- (3) Smíšený výbor má na svém příštím zasedání přijmout rozhodnutí o změně protokolu 4 k dohodě.
- (4) Je vhodné stanovit postoj, který má být ve smíšeném výboru zaujat jménem Unie, neboť rozhodnutí smíšeného výboru bude pro Unii závazné.
- (5) Na prvním technickém jednání o přechodných pravidlech původu, které se konalo dne 5. února 2020 v Bruselu, se většina smluvních stran Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu (dále jen „úmluva“)² dohodla na tom, že do přijetí revidovaných pravidel úmluvy budou na přechodném dvoustranném základě provádět souběžně s pravidly úmluvy revidovaná pravidla úmluvy³ (dále jen „přechodná pravidla původu“⁴).
- (6) Uplatňování přechodných pravidel původu zajišťuje přizpůsobení obchodních toků a celních postupů, dokud dne 1. ledna 2025 nevstoupí v platnost revidovaná pravidla úmluvy, na nichž jsou přechodná pravidla původu založena.

¹ Rozhodnutí Rady a Komise ze dne 13. prosince 1993 o uzavření Dohody o Evropském hospodářském prostoru mezi Evropskými společenstvími, jejich členskými státy a Rakouskou republikou, Finskou republikou, Islandskou republikou, Lichtenštejnským knížectvím, Norským královstvím, Švédským královstvím a Švýcarskou konfederací (Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 1).

² Úř. věst. L 54, 26.2.2013, s. 4.

³ Rozhodnutí Rady (EU) 2019/2198 ze dne 25. listopadu 2019 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Regionální úmluvou o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu ke změně úmluvy (Úř. věst. L 339, 30.12.2019, s. 1).

⁴ Úř. věst. L 246, 22.9.2022, s. 133.

- (7) V platnost vstoupila síť dvoustranných protokolů o pravidlech původu mezi smluvními stranami úmluvy⁵, na jejichž základě jsou přechodná pravidla použitelná⁶ od 1. září 2021.
- (8) Cílem přechodných pravidel původu je zavést volnější pravidla, aby se usnadnila kvalifikace preferenčního statusu původu zboží. Vzhledem k tomu, že přechodná pravidla původu jsou obecně volnější než pravidla úmluvy, mohlo by být zboží, které splňuje pravidla původu úmluvy, rovněž považováno za původní podle přechodných pravidel původu, s výjimkou některých zemědělských produktů zařazených do kapitol 2, 4 až 15, 16 (kromě zpracovaných produktů rybolovu) a 17 až 24 harmonizovaného systému. Přechodná pravidla původu jsou použitelná souběžně s pravidly původu úmluvy, čímž se vytvářejí dvě odlišné zóny kumulace. Aby se usnadnilo uplatňování permeability mezi úmluvou a přechodnými pravidly původu, jak je stanoveno v čl. 21 odst. 1 písm. d) dodatku A k protokolu 4 k dohodě, měl by být článek 8 dodatku A k protokolu 4 k dohodě změněn,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být zaujat jménem Unie ve smíšeném výboru zřízeném Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, pokud jde o změnu protokolu 4 k uvedené dohodě, vychází z návrhu rozhodnutí smíšeného výboru připojeného k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

⁵ EU, Island, Švýcarsko (včetně Lichtenštejska), Norsko, Faerské ostrovy, Izrael, Jordánsko, Palestina (toto označení nelze vykládat jako uznání Státu Palestina a nejsou jím dotčeny individuální postoje členských států k této otázce), Albánie, Bosna a Hercegovina, Kosovo (tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova), Severní Makedonie, Srbsko, Černá Hora, Gruzie, Moldavská republika a Ukrajina.

⁶ Úř. věst. C, C/2024/1637, 20.2.2024.